

REVISTA DEL CENTRE DE LECTURA

ANY IV.

REUS, 1.er D'OCTUBRE DE 1923

NUM. 89.

Festa del repartiment de Diplomes als alumnes del Curs 1922 - 1923 de les Escoles del "Centre de Lectura"

Ahir, darrer diumenge de setembre, a dos quarts de dotze del matí, tingué lloc en el Saló d'Actes del nostre casal la festa del repartiment de premis als alumnes de les Escoles i de l'Acadèmia de Música que havien obtingut la nota d'Excel·lent i conseguiren diploma mitjançant oposició.

Presidí l'acte el senyor President del CENTRE, En Josep Caixés Gilabert, tenint a la seva dreta el senyor N'Antoni Porta, catedràtic de l'Institut i membre del Consell de Pedagogia, i a la seva esquerra el senyor En Pau Tost, de la Junta Directiva.

Acompanyaren a la presidència varis senyors de les Junta Directiva i Seccionals i els senyors professors de les Escoles i de l'Acadèmia de Música.

El senyor president obrí la sessió concedint la paraula al senyor secretari de les Escoles, En Pere Tost Puigbonet, qui donà lectura de la Memòria reglamentària en els termes següents :

Senyors,

Distingit auditori :

Cridat per la Junta Directiva i pel Consell de Pedagogia, enc que immerescuda-

ment, a regentar la Secretaria de les Escoles d'aquest benemèrit CENTRE, permeteu-me que, abans de posar a la vostra consideració el balanç del curs que suara ha finit, manifesti mon agraïment al personal rector d'aquesta casa per haver-me honorat amb la seva confiança, a la qual procuraré correspondre en justa reciprocitat i subordinació posant en el servei dels alts fins que el CENTRE realitza, si bé no una brillant i esplèndida cooperació per manca de condicions i aptituds, tota la meva activitat i tot el meu entusiasme.

La marxa del curs 1922-1923 es pot qualificar de normal i ordinària, puix les variacions en el personal docent i escolar en la matrícula i en els ensenyaments han sigut poques i distanciades.

En començar l'any acadèmic ingressà com a professora la senyoreta Na Carme Espósito Gispert, qui s'encarregà de la classe de *Tall i confecció de vestits*, seguint exercint en les altres, amb general complaença, els demés professors dels cursos passats, els noms dels quals no cito, per ésser prou coneguts de tots vosaltres i per

a no molestar-vos amb llargues enumeracions.

Tancades les classes, el senyor N'Antoni Batlle, qui amb tanta il·lusió, afany i bon criteri ha dirigit la Secretaria d'ençà de la reorganització, per efecte de les seves múltiples ocupacions, presentà la dimissió del càrrec, amb gran sentiment del Consell de Pedagogia i de la Junta Directiva, els quals veient que els seus precis insistents perquè continués al davant de l'oficina administrativa de les Escoles no tenien èxit, decidiren encomanar-me aquesta tasca, lamentant la decisió del senyor Batlle i agraïnt la seva labor perfecta i meritòria.

El número total de matrícules en les Escoles, prescindint de l'Acadèmia de Música, que per funcionar en certa manera autònomament en donarem apart un extracte facilitat pel seu director, senyor Guinart, fou de 387, més tenint en compte que per insuficiència d'alumnes en algunes classes, com és ara, Algebra, Mecànica, Electrotècnia, i per algunes incompatibilitats d'horari se n'anul·laren 23, restant-ne 364, que es distribuïren com segueix :

Gramàtica castellana, 1. ^{er} curs (noies)	24
» » 2. ^{on} curs (noies)	11
Aritmètica, 1. ^{er} curs (noies)	20
» 2. ^{on} curs (noies)	7
Gramàtica castellana, 1. ^{er} curs (nois)	19
» » 2. ^{on} curs (nois)	6
Aritmètica, 1. ^{er} curs (nois)	29
» 2. ^{on} curs (nois)	9
Gramàtica catalana	13
	<hr/>
	138
Francès, 1. ^{er} curs	22
» 2. ^{on} curs	19
Esperanto	9
Comptabilitat, 1. ^{er} grup	7
» 2. ^{on} grup	4
Mecanografia, 1. ^{er} grup	22
» 2. ^{on} grup	19
Taquigrafia	8
	<hr/>
	110

Dibuix industrial, 1. ^{er} curs	16
» » 2. ^{on} curs	14
» general i artístic, 1. ^{er} curs	23
» » » 2. ^{on} curs	6
	<hr/>
	59

Dibuix i pràctiques labors, 1. ^{er} grup	26
» » » 2. ^{on} grup	11
Tall i confecció de roba blanca	12
Tall i confecció de vestits	8
	<hr/>
	57

que per grups donen uns totals de :

Classes : Generals	138
Comerç	110
Dibuix	59
Exclusives per a la dona	57
	<hr/>
Total	364

essent les classes més concorregudes :

Gramàtica castellana, 1. ^{er} curs (noies)	24
Aritmètica, 1. ^{er} (nois)	29
Francès, 1. ^{er}	22
Mecanografia, 1. ^{er} grup	22
Dibuix general artístic, 1. ^{er} curs	23
Dibuix i pràctiques labors, 1. ^{er} grup	26

De les 364 matrícules foren baixa durant el curs 70, restant-ne, doncs, 294 per a exàmen, que es classificaren aixís :

No presentats	71
Suspensos	0
Aprovats	48
Notables	94
Excel·lents	81
	<hr/>
Total	294

D'entre els 81 excel·lents es concediren 44 diplomes als alumnes que acudiren al concurs reglamentari i que resultaren vencedors, els noms dels quals son :

Gramàtica, 1.º curs :

Pilar Lambert Piqué
Assumpció Anguera Miró
Teresa Capdevila Casas
Francesca Salvadó Pallisé
Rosa Tubella Cabré
Francesc Figuerola Demunt
Francesc Sugañes Masdèu
Antoni Correig Massó

Gramàtica, 2.º curs :

Enriqueta Auqué Blasi
Francesc Pullés Torrell

Aritmètica, 1.º curs :

Assumpció Anguera Miró
Francesca Salvadó Pallisé
Rosa Tubella Cabré
Angelina Pujol Solanellas
Francesc Figuerola Demunt
Antoni Correig Massó
Joan Borràs Homs
Isidor Fornier Mercadé

Aritmètica, 2.º curs :

Josefina Rius Baget
Lluïsa Lambert Piqué
Rosa Giol Felip

Francès, 1.º curs :

Rosalia Xifré Padrolas
Rosa Baqué Llorens
Carmelita Monné Guasch
Marià Guiot Cubells

Francès, 2.º curs :

Teresa Casals Salvat
Josefina Balañà Esteban

Esperanto :

Josep Rabascall Martorell

Comptabilitat :

Ramon Mateu Garravé

Dibuix industrial :

Anton Figuerola Salvadó
Pere Malapeira Ferré
Ernest Valveny Foguet

Dibuix artístic :

Francesc Pullés Torrell
Ernest Valveny Foquet
Jaume Asens Bosch
Ricard Pamies Llagostera

Dibuix i pràctica de labors :

Francesca Gavaldà Escoda

Teresa Alonso Mendaño

Maria Camps Martí

Maria Rius Baget

Maria Celades Miralles

Tall i confecció roba blanca :

Pilar Lambert Piqué

Maria Miralles Casas

Tall i confecció de vestits :

Francesca Codinach Pellicer

D'entre els diplomats, els deixebles que n'obtingueren major número, dos diplomes cadascú, són els vuit següents :

Assumpció Anguera

Francesca Salvadó

Pilar Lambert

Rosa Tubella

Antoni Correig

Ernest Valveny

Francesc Figuerola

Francesc Pullés

Finalment, tenint en compte la dupli o multiplicitat de matrícules corresponents a un mateix alumne, el número dels que concorregueren a les Escoles fou 279.

* *

A l'Acadèmia de Música hi hagué un total de matrícules igual a 147, que es classificaren :

Teoria i solfeig :	Nois	42
	Noies	53
Piano :	Nois	13
	Noies	30
Violí :	Nois	9
		—
	Total	147

Durant el curs hi hagué 21 baixes, resultant 126 matrícules per a exàmens. Heu's-aquí com es qualificaren :

No presentats	13
Suspensos	0
Aprovats	1

Notables	36
Excel·lents	76
Total.	<u>126</u>

D'entre els 76 excel·lents resultaren diplomats els 39 següents :

Solfeig, 1.er curs :

Antonia Sala Masquef
 Maria Bacardi Llorens
 Matilde Martí Matas
 Pilar Tost Puigbonet
 Rosita Celades Miralles

Solfeig, 2.^{on} curs :

Antònia Sala Masquef
 Matilde Martí Matas
 Josefa Agràs Bellver
 Maria Jaumà Anguera
 Carles Tricáz Vilà
 Marçal Badía Colomer
 Pere Llorens Trillas

Solfeig, 3.er curs :

Conxita Carbonell Solé
 Francesca Cògul Company
 Joana Xanxo Miró
 Maria Celades Miralles
 Maria Macià Serra
 Mercè Prats Màs
 Rosa Prats Màs
 Miquel Prats Màs

Solfeig, 4.^{rt} curs :

Adela Vendrell Llauredó
 Isabel Huguet Anguera
 Maria del Carme Durán Gamuza
 Rosa Arandes Fàbregas

Solfeig, 5.^è curs :

Anna Fatta Degiuli
 Dolors Marsal Bertomeu
 Isabel Salas Olivé
 Lola Veciana Salvat
 Raimunda Borrell Borràs
 Rosa Jacob Navàs

Piano, 1.er curs :

Conxita Carbonell Solé
 Maria Macià Serra

Piano, 2.^{on} curs :

Maria del Carme Durán Gamuza
 Rosa Arandes Fàbregas

Piano, 3.er curs :

Adela Vendrell Llauredó
 Isabel Huguet Anguera

Piano, 4.^{rt} curs :

Lola Veciana Salvat
 Rosa Jacob Navàs

Violí, 2.^{on} curs :

Miquel Prats Màs

devent fer menció especial dels 10 alumnes per haver obtingut dos diplomes :

Antònia Sala
 Matilde Martí
 Conxita Carbonell
 Maria Macià
 Miquel Prats
 Adela Vendrell
 Isabel Huguet
 Maria del Carme Durán
 Rosa Arandes
 Lola Veciana
 Rosa Jacob

El número d'alumnes, per la raó esmentada abans, ha sigut 99.

De manera que, resumint, tenim a l'haver del curs que acabem :

Total matrícules :	Escoles	364
	Música	147
		<u>511</u>
Total alumnes :	Escoles	279
	Música	99
		<u>378</u>

* *

D'aquests resultats numèrics, serens i eloqüents, se'n dedueixen immediates conseqüències que tots vosaltres, a ben segur, haureu anat establint.

Jo només em permetré, acollint-me a la benvolença amb què m'escolteu, dirigir una càlida, ferventa súplica als pares i patrocinadors dels deixebles demanant-els-hi que es preocupin de llurs infants, que els hi

exigeixin a fi de curs el certificat corresponent, que no els permetin faltar a les classes amb excessiva freqüència, perquè així no és possible fer res de bo. Els coneixements formen una cadena lligada i sòlida. Es precis començar pel començament i tindre virtut per a continuar.

Els nois, si senten aquesta mirada paternal i guiadora activaran llur aplicació i bon comportament, i, d'uns quants grups de deixebles aprofitats que avui tenim, passariem a una nombrosa majoria apte, culta i esperançadora.

Els professors, si respiren aquest interès que us demano, correspondran amb escriure multiplicat, si és possible, llur voluntat, que no hi ha res que esperoni i activi més les íntimes energies que la dolça satisfacció de veure l'afany correspost i estimat.

Adhuc el Consell de Pedagogia i la Junta Directiva, amatents a tots els batecs i pulsacions, segurament recollirien amb tot afecte aquesta correntia i potser anirien a l'estructuració definitiva de les Escoles, que, a mon entendre, partint de la base molt aprofitable i ben orientada de ço que hi ha fet, haurien de tindre un caràcter d'ampliació i complement de la primera ensenyança seguit d'un destriament comercial, industrial o tecnològic i especial per a la dona, amb certa graduació o lligament, mantenint, tanmateix, la llibertat de matricular-se a assignatures soltes de conformitat amb el reglament i l'experiència.

Si tots sentim aquestes inquietuds el resorgiment espiritual de la població serà una bella realitat.

I el CENTRE, en posar la cultura a l'abast de totes les classes socials, haurà encarnat i donat vida als somnis dels seus fundadors de bona memòria i del seu generós protector, i no endebades podrà dir-se que és una joia resplendent, un espill de ciutadania, la llàntia de l'ideal de la magnífica ciutat de Reus.

Tot seguit es procedí a repartir els diplomes als alumnes presents, acudint bon

nombre d'ells a recollir de mans del senyor President la merescuda i justa recompensa a llur laboriositat.

A continuació fa ús de la paraula el senyor Caixés, i diu :

Novament ens trobem reunits per a celebrar una de les festes més digna de nosaltres : la festa del repartiment de premis a nostres alumnes. La festa en què es premia el treball, l'esforç per a forjar una millor intel·ligència, per a que sia eina més útil i més eficaç en la lluita per la vida, en benefici dels nostres semblants i en benefici propi. La Societat necessita persones aptes que, des de la base cada dia més extensa i sòlida dels coneixements humans, prenguin volada i contribueixin al desenvolupament i solució dels múltiples problemes que la vida moderna planteja, a l'ensems que cada-ú de nosaltres necessita no quedar-se rессagat, en situació d'inferioritat, plena d'incomoditats i de desdítxes, en l'evolució ràpida i ascendent de la cultura, que conduirà al triomf dels més cultes, encara que, transitoriament, com en l'època de la gran guerra i de la post-guerra, una allau de materialisme hagi davallat damunt el món.

Aquesta evolució és tan ràpida, que bastarà que girem la mirada a un segle endarrera, que no és més que un instant en la Història, per a que trobem totes les perspectives canviades; però, en aquests moments solemnes, sols vull fixarme en un sol aspecte, que té íntima relació amb nostra entitat.

Quan després de la Revolució Francesa, aquella formidable sotragada social que trasbalsà tota l'Europa, en que quedaren proclamats els Drets de l'Home i es mantingué una aferrissada lluita per les llibertats individuals, després de les convulsions que la seguiren vingué un període de reacció i restablí el Poder absolut. L'escassa premsa que aleshores es publicava fou sotsmesa a impostos, censura, suspensions i supressions. El periòdic era un article de luxe. No hi havia més que abo-

nats i no es venien els exemplars pels carrers. Era en els temps en que Saint-Chamans podia dir, potser amb raó, que fins *les bones doctrines podien perjudicar a la massa del poble, incapaç de comprendre-les*. Era en aquell temps en que els jugadors de dominó dels cafès del Palais Royal, de la ciutat de París, podien veure, al seu entorn grups d'homes que comentaven les noves dels periòdics que posseïen un escàs nombre de concorrents. Era en la segona i tercera desena del segle passat quan s'instal·laren bon nombre de gabinets de lectura, per a facilitar als ciutadans els periòdics que d'altra manera no podien adquirir.

Nostra ciutat vegé néixer, a mitjans del segle passat, un d'aquests gabinets de lectura, que fou batejat amb el nom gloriós de nostra entitat. Heu's-aquí perquè el nom de CENTRE DE LECTURA, que avui sembla rar, i estrany, a molts, és un timbre d'orgull per a nosaltres, ja que denota el seu antic origen i que els ciutadans d'aleshores seguien d'aprop les petjades de la ciutat que ha sigut considerada com el cervell del món.

Quant canviat està tot avui! La premsa està a l'alcanç de tothom i les doctrines més profundes i més atrevides hi troben espai. Quasi ningú sent la temença de Saint-Chamans. Avui seria incomprendible la creació d'un CENTRE DE LECTURA. Per

això nostra entitat ha evolucionat, també, i per mitjà de les Escoles, Acadèmia de Música, dels cursos de cultura general, exposicions, de les conferències, i dels cursos monogràfics que aqueix any s'implantaran, tendeix a augmentar la seva activitat i la seva acció, realitzant una tasca cultural més elevada i més extensa, conservant, però, el seu nom venerable. Col·lectivitats i individus hem de seguir la marxa ascendent de la cultura de què us parlava.

En aquesta tasca ens ajuda amb molt desinterès i entusiasme el Claustre de Professors, que tant de zel posa en el desempeny del seu comès, al qui sincerament felicito en nom de la Junta Directiva i particularment en nom del Consell de Pedagogia.

També vos haig de felicitar a vosaltres alumnes premiats, que heveu demostrat estimar l'estudi i sentiú l'afany d'ésser instruïts i educats. Persevereu en aquesta conducta que si avui sou l'orgull dels vostres pares, demà sereu admirable exemple per als vostres fills.

Gràcies a tots quants us heu dignat assistir a n'aquest acte.

Un nodrit aplaudiment coronà el bell i atinat parlament del senyor Caixés, qui donà per finit l'acte, al qual donaren magnífic compliment nombroses i distingides famílies dels senyors socis i un florit estol de formoses dames i senyoretetes.

